

Glamour van shows steekt af tegen zigeunerleven

When The Road Bends: Tales of a Gypsy Caravan

In 2001 deden 5 zigeunerbands mee aan de wervende concerttour 'Gypsy Caravan' door de Verenigde Staten. De bands maakten uiteenlopende muziek, maar wat ze deelden was de Roma cultuur.

Naast sfeervolle beelden van de optredens van deze talentvolle muzikanten, toont cineaste Jasmine Dellal in haar film 'When The Road Bends' ook het echte leven van deze mensen, het leven naast het podium. Het is precies door die mix van filmgenres, pure concertfilm én documentaire - dat we een evenwichtig beeld krijgen van dit onbegrepen volk.

Waarom maakte u een film om de leefwereld van de zigeuners, de 'Roma mensen' zoals ze zichzelf noemen, te tonen aan buitenstaanders? U had toch ook een boek kunnen schrijven?

Jasmine Dellal: "Na mijn studies wilde ik absoluut iets doen dat me toeliet om krachtig te communiceren met de wereld rondom mij. Ik wilde van de aarde een betere plaats maken om te leven dan wanneer ik geboren werd. Dat wil ik trouwens nog. De meest directe manier om dingen te veranderen is via de politiek maar ik zou een verschrikkelijk politicus zijn, dus koos ik ervoor om dat als filmmaker te doen. Ik denk dat het medium film een krachtig instrument is om over mensen te vertellen. Mijn hoofdbedoeling was om te tonen dat zigeuners of Roma mensen ook een bestaan leiden... als echte mensen."

Het is geen pure documentaire, het is eerder een uitgebalanceerd portret van een gemeenschap met beelden van hun optredens en hun manier van leven na de concerten, in hun land van herkomst. Waarom zocht u dit evenwicht?

Jasmine Dellal: "Het feit dat het contrast zo groot is tussen de glamour van hun shows en de vaak moeilijke per-

Jasmine Dellal:
"Ik heb gezien hoe deze mensen in hun armoedig bestaan in zichzelf triomferen over hun situatie en niet zomaar accepteren dat alles slecht is."

soonlijke leefomstandigheden van de muzikanten vormde een belangrijke reden om 'When The Road Bends' te maken. Ook het grote verschil tussen het exotische beeld dat mensen hebben van de Roma muzikanten en de realiteit was voor mij als cineaste een bijkomende motivatie om dit project tot een goed einde te brengen.

Ik gebruikte pellicule om de concerten te filmen en videoapparatuur om het leven buiten de concertzalen te registreren. Precies om een onderscheid te maken."

Muziek speelt een grote rol. Hoe maakte u een selectie?

Jasmine Dellal: "Ik kreeg hulp van het

World Music Institute in New York. Ze kozen de muzikanten zoals Maharaja of Esmá Redzepova en organiseerden de tournee doorheen Amerika. Mijn persoonlijke bijdrage zit in het filmen van het onbekende persoonlijke leven van de Roma mensen zodat niet-zigeuners er kennis kunnen mee maken. Vaak hebben de muzikanten geen flauw idee in welke omstandigheden hun collega's leven eenmaal de spots gedooft zijn. In de soundtrack van deze film zit niet alleen muziek van de deelnemende musici maar ook gesprekken uit hun doordeweeks leven."

U heeft jarenlang samengewerkt met Roma muzikanten uit alle hoeken van de wereld. Wat is u bijgebleven van de vele intense contacten?

Jasmine Dellal: "Ik had contact met veel mensen die in miserabele omstandigheden leefden, maar die toch het positieve, het menselijke konden inzien van elke situatie. Zelfs in de meest lastige financiële situaties hechten ze bijvoorbeeld veel belang aan goede maaltijden samen met de familie. Het samen zijn met familie en vrienden vervult voor hen een essentieel menselijke behoefte. Ik heb gezien hoe deze mensen in hun armoedig bestaan in zichzelf triomferen over hun situatie en niet zomaar accepteren dat alles slecht is. In de laatste tien jaar is de toestand van het Roma volk ook merkbaar verbeterd door onder meer betere toegang tot het onderwijs voor hun kinderen."

Pierre Raemdonck

De film zal op 27 juni uitkomen in Gent, Antwerpen en Brussel.

getijden

Wat echt belangrijk is

Gerard loopt al weken te stressen. Het is bijna zomer. De dagen worden langer, maar het is elke dag nog donker als hij zijn ronde begint. Het leven van een postbode is niet meer wat het geweest is. De computer zegt dat drie minuten wel volstaan per adres, of het nu een winkel, huis of flat is. Het lukt niet? Dan maar een uur of twee vroeger beginnen werken. Geroute heeft het zo beslist.

Youssef staat al anderhalf jaar aan de ketting in de Antwerpse Opel-fabriek. Als interim. Hij doet zijn job graag, moet hard werken, maar verdient ten minste goed zijn boterham. Hij hoopt binnenkort een vast contract te krijgen. Dan kan hij met zijn vrouw en kind misschien eindelijk eens op zoek naar een deftige woning. Dan valt plots het verdict. De cijferars in Duitsland trekken een dikke streep door Youssefs plannen. Als tijdelijke mag hij het eind deze maand afbollen. Gedaan werken, gedaan huis. Hij mag weer alle interimkantoren afschuimen in de hoop dat iemand verder kijkt dan zijn voornaam.

Marianne heeft al een week geen oog dichtgedaan. Haar man is eruit getrokken. Zij blijft achter met twee kinderen. Manlief verdiende goed zijn boterham. Maar wat nu? Zal hij alimentatie betalen? Het eerste wat ze nu zou moeten doen, is werk zoeken. Maar mentaal en emotioneel zit Marianne compleet aan de grond. En hoe doe je dat, werk zoeken en nog twee kinderen opvoeden? Kinderopvang kost handenvol geld. Het moet al een dik betaalde job zijn vooraleer ze zich dat kan veroorloven.

In deze tijden van verkiezingsbeloften en -programma's zijn mensen als Gerard, Youssef en Marianne aan het einde van hun bobijn. Ze leven op de rand. Op de rand van een burn-out, op de rand van armoede. Op de rand van wanhoop. En ze zijn heus niet alleen. Politici kunnen niet de hemel op aarde realiseren, maar ze kunnen wel keuzes maken. Gerard, Youssef en Marianne liggen wellicht niet wakker van de volgende staatservorming. Ze zullen niet voor of tegen zijn. Waar ze zeker wel van wakker liggen, is van de zoektocht naar een vaste job, een goed inkomen, betaalbare kinderopvang en redelijke werkuren. De partij die daar wakker van ligt, verdient hun stem. Laat ons hopen dat het de komende week vooral daarover gaat.

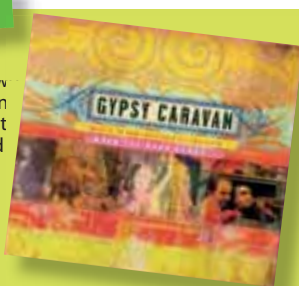
Peter Heirman

Wedstrijd Filmtickets

Dankzij de distributie van de film 'When The Road Bends' worden er 1000 filmtickets weggeven van deze film. Stuur vlug een gele briefkaart naar onze redactie en een onschuldige muziekiefhebber doet het overige. Adres: When The Road Bends DE FILM, Visie, Haachtsesteenweg 579, PB 20, 1031 Brussel of surf naar www.acw.be. De code voor deze wedstrijd is 'film'.

Wedstrijd Soundtrack

Dankzij het succes van de film 'When The Road Bends' worden er 10 cd's weggeven van de soundtrack van deze film. Stuur vlug een gele briefkaart naar onze redactie en een onschuldige hand doet de rest. Adres: Gypsy Caravan De CD, Visie, Haachtsesteenweg 579, PB 20, 1031 Brussel of surf naar www.acw.be. De code voor deze wedstrijd is 'cd'.

colofon

Visie is een uitgave van de Koepel van Christelijke Werknemersorganisaties • Verantw. uitgever nat. pag.: Kris Houthuys • Hoofdred.: Louis Mariën • Redactie: Peter Heirman, Katrien Vandevogel • CM-Visie: Greet Meulenaere • Opmaak: Bart Gevaert • Redactie en briefwisseling: Haachtsesteenweg 579, PB 20, 1031 Brussel, tel. 02 246 31 11, fax 02 246 37 00 • www.acwvisie.be • pers@acw.be • Druk: Corelio Printing, Keerstraat 10, 9420 Erpe-Mere • Artikels op de regionale bladzijden (15-19) vallen onder de resp. verantwoordelijkheid van de inspanningen van de Milieubeleidsvereniging Papier Vlaanderen en steunt de inspanningen van de Vlaamse regering i.v.m. papierrecuperatie.

Abonnementenadministratie: zie regionale pagina